

Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja

2017/2114 (INI)

28.9.2017

MIŠLJENJE

Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja

upućeno Odboru za ekonomsku i monetarnu politiku

o ekonomskim politikama europodručja
(2017/2114(INI))

Izvjestiteljica za mišljenje: Yana Toom

(*) Pridruženi odbor – članak 54. Poslovnika

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za zapošljavanje i socijalna pitanja poziva Odbor za ekonomsku i monetarnu politiku da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

- A. budući da je tijekom 2016. stopa zaposlenosti u europodručju porasla za 1,4 %; budući da je stopa nezaposlenosti u ožujku 2017. iznosila 9,5 %, što predstavlja pad u odnosu na 10,2 % iz ožujka 2016.; budući da se stope nezaposlenosti unatoč nedavnim poboljšanjima još uvijek nisu vratile na razine iz razdoblja prije krize;
- B. budući da je 2016. stopa zaposlenosti u 28 država članica EU-a porasla za 1,2 % te da je u prvom tromjesječju 2017. bilo zaposleno 234,2 milijuna ljudi, što predstavlja najvišu dosad zabilježenu brojku¹; budući da, međutim, znatan broj radnih mjesta čije je otvaranje povezano s gospodarskim rastom krije izazove, kao što je nepotpun oporavak u odnosu na odradene sate i skroman rast produktivnosti; budući da ti čimbenici, ako su dugotrajni, mogu staviti dodatni pritisak na aspekte dugoročnog gospodarskog rasta i socijalnu koheziju u EU-u²;
- C. budući da su stope zaposlenosti općenito niže među ženama nego među muškarcima: 2015. u 28 država članica EU-a stopa zaposlenosti muškaraca u dobi između 20 i 64 godine iznosila je 75,9 %, a žena 64,3 %;
- D. budući da je u ožujku 2017. stopa nezaposlenosti mladih u europodručju iznosila 19,4 %, u usporedbi s 21,3 % iz ožujka 2016.; budući da je nezaposlenost mladih i dalje neprihvatljivo visoka; budući da je 2015. udio mladih ljudi koji nisu zaposleni, ne obrazuju se niti se osposobljavaju (NEET) i dalje bio visok i obuhvaćao 14,8 % mladih u dobi između 15 i 29 godina, odnosno 14 milijuna osoba; budući da se procjenjuje da Unija zbog mladih koji nisu zaposleni, ne školju se i ne osposobljavaju snosi trošak od 153 milijarde EUR (1,21 % BDP-a) godišnje u obliku naknada te izgubljenih prihoda i poreza³, dok bi ukupni procijenjeni trošak uspostave programa Garancija za mlade u europodručju iznosio 21 milijardu EUR godišnje ili 0,22 % BDP-a; budući da je Inicijativi za zapošljavanje mladih trenutačno dodijeljena 1 milijarda EUR, koja će se dopuniti iznosom od 1 milijarde EUR iz Europskog socijalnog fonda za razdoblje 2017. – 2020.;
- E. budući da je stopa dugotrajne nezaposlenosti u 28 država članica EU-a, iako se 2016. spustila s 5 %, koliko je iznosila 2014., na 4 %, i dalje razlog za zabrinutost te da predstavlja gotovo polovinu ukupne stope nezaposlenosti; sa zabrinutošću primjećuje da je stopa vrlo dugotrajne nezaposlenosti od 2,5 % u 2016. još uvijek za 1 % viša od brojke iz 2008.; budući da i dalje postoje velike razlike među državama članicama;
- F. budući da se u mnogim državama članicama broj radno sposobnog stanovništva i radna snaga i dalje smanjuju, posebno kao posljedica niske stope nataliteta; budući da države članice zapošljivost žena kao i u trenutačni priljev migranata, izbjeglica i tražitelja azila mogu iskoristiti kao priliku da riješe to pitanje i ojačaju radnu snagu u EU-u;

¹ Employment and Social Developments in Europe (Zapošljavanje i socijalna kretanja u Europi), Godišnji pregled za 2017., str. 11.

² Ibid, str. 46.

³ Izvješće Eurofounda o nezaposlenosti mladih.

- G. budući da je jedan od pet ciljeva strategije Europa 2020. smanjiti broj siromašnih i socijalno isključenih osoba ili pak onih kojima prijeti takvo stanje za najmanje 20 milijuna; budući da se siromaštvo smanjuje ako se u obzir uzme činjenica da je 2015. zabilježeno 4,8 milijuna osoba kojima prijete siromaštvo i socijalna isključenost manje nego 2012.; budući da ta brojka iz 2015. i dalje premašuje brojku od 1,6 milijuna iz 2008.; budući da je 2012. u EU-u 32,2 milijuna osoba s invaliditetom bilo suočeno s rizikom od siromaštva i socijalne isključenosti; budući da je 2013. u 28 država članica EU-a 26,5 milijuna djece bilo suočeno s rizikom od siromaštva ili socijalne isključenosti; budući da je stopa rizika od siromaštva i socijalne isključenosti i dalje neprihvatljivo visoka i iznosi 23,7 %, pri čemu su te brojke u nekim državama članicama i dalje vrlo visoke; budući da je, osim toga, energetsko siromaštvo i dalje tako visoko da se 11 % stanovništva EU-a koji se s njime suočava nalazi u ciklusu nepovoljnog gospodarskog položaja;
- H. budući da je rast u većini država članica i dalje nizak te da se 2016. stopa rasta u EU-u spustila na stabilnih 2 % (dok se, s druge strane, očekuje da će globalni rast (isključujući EU) ove godine ojačati na 3,7 %, odnosno na 3,9 % 2018., u odnosu na 3,2 %, koliko je iznosio 2016.) i to unatoč pozitivnim privremenim aspektima poput niskih cijena nafte, niskih kamata na kredite i nekonvencionalne monetarne politike, što je znak da EU može učiniti više kako bi potaknuo gospodarski i socijalni oporavak te na taj način srednjoročno gledajući postao održiviji;
- I. budući da je, u skladu s tvrdnjama Komisije¹ i u cilju pojačanja konvergencije unutar država članica i EU-a, od ključne važnosti ostvariti uključiviji, otporniji i održiviji rast;
- J. budući da se uvjeti na tržištu rada i tržišni pokazatelji znatno razlikuju među državama članicama, iako se te razlike smanjuju;
- K. budući da ekonomski politika europodručja znatno utječe i na gospodarstva drugih država članica;
- L. budući da utaja poreza i korupcija, koji sve više predstavljaju transnacionalni problem, utječu na sve države članice i ugrožavaju ekonomski uspjeh EU-a, vladavinu prava i vjerodostojnost demokratskih institucija;
- M. budući da se s digitalnom revolucijom tržišta rada sve više šire novi oblici zapošljavanja i radne snage;
- N. budući da su i privatna i javna ulaganja ključan instrument za povećanje kohezije i stvarnog gospodarskog rasta kao i produktivnosti i globalne konkurentnosti;
1. smatra da su potrebni stalni napor i kako bi se postigla ravnoteža između gospodarske i socijalne dimenzije procesa Europskog semestra te kako bi se promicale socijalno i ekonomski uravnotežene strukturne reforme kojima se smanjuju nejednakosti i potiče otvaranje prihvatljivih radnih mjesta koja rezultiraju kvalitetnim zapošljavanjem, održivim rastom i socijalnim ulaganjem; podržava primjenu Pregleda socijalnih

¹ Priopćenje Komisije za medije od 22. svibnja 2017. naslovljeno „Proljetni paket Europskog semestra 2017.: Komisija izdaje preporuke po državama članicama“.

pokazatelja u okviru Europskog semestra; poziva da se u preporukama po državama članicama veći naglasak stavi na strukturne neravnoteže na tržištu rada;

2. ponavlja svoj poziv da se tri nova glavna pokazatelja zaposlenosti izjednače s postojećim ekonomskim pokazateljima te da se na taj način zajamči učinkovitiji pristup unutarnjim neravnotežama i poveća učinkovitost strukturnih reformi; predlaže da se u pripremu preporuka po državama članicama uvede nerepresivni postupak u slučaju socijalne neravnoteže kako bi se izbjegla utrka prema dnu u pogledu socijalnih standarda te da se na taj način nadoveže na djelotvornu upotrebu socijalnih pokazatelja i pokazatelja zaposlenosti u okviru makroekonomskog nadzora; primjećuje da se nejednakost povećala u otprilike deset država članica te da predstavlja jedan od glavnih društveno-gospodarskih izazova u EU-u¹;
3. naglašava činjenicu da se društveno i gospodarski odgovorne reforme moraju temeljiti na solidarnosti, integraciji i socijalnoj pravdi; ističe da bi se u reformama trebalo voditi računa i o pružanju stalne potpore gospodarskom i društvenom oporavku, da bi se zahvaljujući njima trebala otvoriti kvalitetna radna mjesta, poticati socijalnu i teritorijalnu koheziju, zaštititi ugrožene skupine i poboljšati životne standarde za sve građane;
4. smatra da bi proces Europskog semestra trebao pomoći u suočavanju ne samo s postojećim, već i s novim socijalnim izazovima kako bi se zajamčila veća gospodarska učinkovitost i veća socijalna kohezija Europske unije; u tom smislu prepoznaje potrebu za procjenom socijalnog učinka politika EU-a;
5. poziva Komisiju da osigura odgovarajuće financiranje za borbu protiv nezaposlenosti mladih, koja je i dalje na neprihvatljivo visokoj razini u EU-u, da nastavi primjenjivati Inicijativu za zapošljavanje mladih i nakon završetka aktualnog višegodišnjeg finansijskog okvira (VFO) te da istovremeno poboljša njezino funkcioniranje i primjenu, uzimajući pritom u obzir najnovije zaključke iz tematskog izvješća Europskog revizorskog suda o zapošljavanju mladih i primjeni Inicijative za zapošljavanje mladih; traži od država članica da primjene preporuke Europskog revizorskog suda i da zajamče potpunu dostupnost Garancije za mlađe; žali zbog toga što je proračun preusmjeren iz Europskog socijalnog fonda, uključujući i Inicijativu za zapošljavanje mladih, na Europske snage solidarnosti, koje bi se umjesto toga trebale financirati svim dostupnim sredstvima u skladu s postojećom Uredbom o VFO-u; ističe da je potrebno i kvalitativno i kvantitativno ocijeniti otvorena radna mjesta; naglašava da se financiranje EU-a ne bi trebalo koristiti kao zamjena za nacionalne socijalne naknade;
6. ističe da bi provedbu Garancije za mlađe trebalo ojačati na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini te naglašava njegovu važnost za ulazak na tržište rada nakon obrazovanja; ističe da se posebna pozornost mora posvetiti mladim ženama i djevojkama, koje bi se pri dobivanju kvalitetne ponude za posao, nastavka obrazovanja, naukovanja ili pripravnštva mogle suočiti sa spolno uvjetovanim preprekama; ističe da treba zajamčiti da se Garancijom za mlađe dopre do mladih osoba koje su izložene višestrukom isključenju i krajnjem siromaštvu;
7. poziva države članice da primjene prijedloge iz Preporuke Vijeća od 15. veljače 2016. o

¹ *Employment and Social Developments in Europe* (Zapošljavanje i socijalna kretanja u Europi), Godišnji pregled za 2017., str. 47.

- integriranju dugotrajno nezaposlenih osoba na tržište rada¹,
8. smatra da bi se područje primjene, učinkovitost i djelotvornost aktivnih i održivih politika tržišta rada trebali povećati s pomoću odgovarajućeg i prilagođenog financiranja usmjerenog na zaštitu okoliša, poslodavca, radnika, zdravlje i potrošača; drži da bi se pozornost trebala posvetiti pojavi siromaštva zaposlenih; ističe da je važno povećati javna ulaganja i poboljšati sudjelovanje privatnog sektora u gospodarskom i društvenom razvoju;
 9. žali zbog toga što je Komisija zanemarila socijalnu ekonomiju u svojem paketu ocjena/preporuka; naglašava da taj sektor obuhvaća 2 milijuna poduzeća koja zapošljavaju više od 14 milijuna ljudi i doprinose postizanju ciljeva do 2020.; poziva Komisiju i države članice da preko Europskog akcijskog plana za socijalnu ekonomiju poduzećima socijalne ekonomije daju veće priznanje i bolju vidljivost; smatra da im taj nedostatak priznanja otežava pristup financiranju; poziva Komisiju da podnese prijedlog za europski statut udrug, zaklada i uzajamnih društava;
 10. podsjeća da je potrebno podržavati i poboljšati socijalni dijalog, kolektivno pregovaranje i položaj radnika u sustavima određivanja plaća, koji imaju ključnu ulogu kada je riječ o ostvarenju uvjeta rada na visokoj razini; naglašava da zakon o radu i visoki socijalni standardi imaju ključnu ulogu u socijalnom tržišnom gospodarstvu jer se zahvaljujući njima podupiru prihodi i potiču ulaganja u kapacitete; ističe da se zakonodavstvom EU-a moraju poštovati prava i slobode sindikata te kolektivni ugovori u skladu s praksama država članica te da se mora podržavati jednako postupanje pri zapošljavanju i obavljanju radnih zadataka;
 11. ističe da se europsko gospodarstvo nije dovoljno oporavilo da bi se u njemu mogli zaposliti svi koji traže posao i svi nezaposleni; naglašava da se, uz otvaranje radnih mjesta, među ostalim i putem javnog ulaganja, integracijom tih osoba koje su najudaljenije od tržišta rada preko individualno prilagođenih mjera ostvaruje korist za pojedinca, stabilizira socijalna sigurnost i podržava gospodarstvo;
 12. traži od Komisije da se nadoveže na rezoluciju Parlamenta i da doneše ambiciozne prijedloge za snažan europski stup socijalnih prava te da u potpunosti slijedi socijalne ciljeve Ugovora kako bi se poboljšali uvjeti rada i života za sve i kako bi se svima pružile dobre prilike;
 13. poziva države članice da poduzmu sve moguće napore kako bi se smanjili administrativno opterećenje i finansijski trošak za poslovni sektor, posebno za mikropoduzeća i mala i srednja poduzeća, te da stave izvan snage sve propise koji rezultiraju prekomjernom birokracijom, čime će se potaknuti rast i zapošljavanje;
 14. upozorava na sve manji udio plaća u EU-u, na sve veće nejednakosti u pogledu plaća i prihoda te na sve češću pojavu siromaštva zaposlenih; podsjeća da je i u Općoj deklaraciji Ujedinjenih naroda o ljudskim pravima iz 1948. i u Ustavu Međunarodne organizacije rada iz 1919. prepoznato da bi radnici trebali primati plaću dostatnu za život, kao i da su sve deklaracije o ljudskim pravima suglasne u tome da bi plaća trebala biti dovoljna za uzdržavanje obitelji;

¹ SL C, 20.12.2016., str. 1.

15. ističe da se plaćama radnicima mora omogućiti da zadovolje svoje potrebe i potrebe svojih obitelji te da bi svaki radnik u Europskoj uniji trebao primati plaću dostačnu za život koja mu ne osigurava samo zadovoljenje osnovnih potreba kao što su osnovna hrana, smještaj i odjeća, već može pokriti i zdravstvenu skrb, obrazovanje, prijevoz i rekreaciju te se od nje nešto može i uštedjeti kako bi se lakše prebrodili nepredviđeni događaji kao što su bolesti i nesreće; naglašava da je to pristojan životni standard koji bi plaće dostačne za život trebale pružati radnicima i njihovim obiteljima u EU-u;
16. poziva Komisiju da prouči način na koji bi se moglo utvrditi što bi mogla obuhvaćati plaća dostačna za život i kako bi je trebalo mjeriti i to kako bi se uveo referentni alat za socijalne partnere i doprinijelo razmjeni najboljih praksi u tom pogledu;
17. podsjeća na to da su prihvatljive plaće važne ne samo za društvenu koheziju nego i za održavanje jakog gospodarstva i produktivne radne snage; poziva Komisiju i države članice da provedu mjere za poboljšanje kvalitete radnih mjesta i smanjenje disperzije plaća;
18. skreće pozornost na stalnu potrebu za time da se na europskoj razini bolje koordiniraju sustavi socijalne sigurnosti, za koje su nadležne države članice; naglašava da je prijeko potrebno osigurati održivost i pravednost sustava socijalne sigurnosti jer su oni okosnice europskog socijalnog modela; ističe da su odgovarajuće i održive mirovine jedno od univerzalnih prava; poziva države članice da osiguraju odgovarajuće i održive mirovine u svjetlu stalnih demografskih promjena; naglašava da bi mirovinski sustavi trebali osigurati odgovarajuću mirovinu koja je iznad granica siromaštva kako bi se umirovljenicima omogućilo da zadrže prikladan standard života; smatra da se održive, sigurne i odgovarajuće mirovine za žene i muškarce najbolje mogu zajamčiti povećanjem ukupne stope zaposlenosti i broja prihvatljivih radnih mesta dostupnih u svim dobnim skupinama kao i poboljšanjem uvjeta rada i zapošljavanja; ističe da su razlike u mirovinama između žena i muškaraca i dalje velike i da imaju negativne socijalne i ekonomski posljedice; u tom smislu naglašava važnost integracije žena na tržište rada i drugih odgovarajućih mjera za smanjenje razlike u plaćama između žena i muškaraca i smanjenje siromaštva u starijoj dobi; smatra da bi reforme mirovinskih sustava, posebno u pogledu dobi umirovljenja, trebale odražavati i kretanja na tržištu rada, stopu nataliteta, zdravlje i bogatstvo, uvjete rada i omjer ekonomski ovisnosti;
19. smatra da se u okviru tih reformi u obzir treba uzeti i situacija u kojoj se nalaze milijuni radnika u Europi, posebno žene, mladi i samozaposlene osobe, koji su suočeni s nesigurnim oblicima zaposlenja, razdobljima nedobrovoljne nezaposlenosti i skraćenim radnim vremenom;
20. traži od Komisije da i dalje posvećuje posebnu pozornost poboljšanju usluga dječje skrbi i fleksibilnom radnom vremenu, potrebama starijih muškaraca i žena te drugih ovisnih osoba u pogledu dugoročne skrbi;
21. žali zbog toga što i dalje postoji razlika u plaćama i mirovinama između žena i muškaraca; poziva EU i države članice da u suradnji sa socijalnim partnerima i organizacijama za jednakost spolova utvrde i provedu politike usmjerenе na uklanjanje razlika u plaćama i mirovinama između žena i muškaraca; poziva države članice da redovito provode ankete o plaćama kao dopunu tim naporima;

22. ističe da nedostatno i neodgovarajuće usmjereni ulaganje u razvoj vještina i cjeloživotno učenje, posebno kada je riječ o digitalnim vještinama i programiranju te drugim vještinama koje su nužne u rastućim sektorima poput zelenog gospodarstva, može ugroziti konkurentni položaj Unije; traži od država članica da zajamče bolju razmjenu znanja, najbolje prakse i suradnje na razini EU-a kako bi ažuriranjem kvalifikacija te odgovarajućim obrazovanjem, programima osposobljavanja i nastavnim programima potaknule razvoj vještina; skreće pozornost na važnost vještina i sposobnosti stečenih u neformalnim i informalnim obrazovnim okruženjima; stoga ističe važnost uspostave sustava vrednovanja neformalnih i informalnih oblika znanja, posebno onih koji su stečeni u okviru volontiranja;
23. smatra da je za rješavanje problema nedostatka kvalificirane radne snage i neusklađenosti postojećih i traženih kvalifikacija nužno bolje usklađivanje i uzajamno priznavanje kvalifikacija; ističe ulogu koju u tom pogledu mogu imati strukovno obrazovanje i osposobljavanje te naukovanje; poziva Komisiju da razvije alat za predviđanje potreba za vještinama na razini cijele Europe, koji će obuhvaćati i vještine koje se traže u rastućim sektorima; vjeruje da predviđanje vještina koje će biti potrebne u budućnosti iziskuje snažno sudjelovanje svih dionika tržišta rada na svim razinama;
24. traži od Komisije da uspostavi sve prikladne mehanizme za veću mobilnost među mladima, uključujući i naukovanje; poziva države članice da podrže naukovanje i da u potpunosti koriste sredstva iz programa Erasmus + koja su raspoloživa za naučnike kako bi se zajamčile kvaliteta i privlačnost te vrste osposobljavanja; poziva na bolju provedbu Uredbe o EURES-u; ističe da bi bolja suradnja javnih uprava i dionika na lokalnoj razini te bolja sinergija između različitih razina vlade povećala doseg i utjecaj tih programa;
25. smatra da bi se trebao poboljšati pristup obrazovanju i kvaliteta obrazovanja; podsjeća da je uloga država članica da osiguraju cjenovno pristupačan pristup kvalitetnom obrazovanju i osposobljavanju, ne dovodeći u pitanje potrebe tržišta rada diljem EU-a; napominje da je u mnogim državama članicama potreban pojačan trud u cilju obrazovanja radne snage, što obuhvaća obrazovanje odraslih i mogućnosti za strukovno osposobljavanje; stavlja poseban naglasak na cjeloživotno učenje, uključujući za žene, jer ono pruža priliku za stjecanje drugih vještina u kontekstu tržišta rada koje se neprestano mijenja; poziva da se djevojčice i djevojke i dalje ciljano potiče kada je riječ o predmetima u području znanosti, tehnologije, inženjerstva i matematike (STEM), kako bi se uhvatilo u koštac s postojećim obrazovnim stereotipima i razlikama u dugotrajnom zaposlenju, plaćama i mirovinama između žena i muškaraca;
26. naglašava potrebu da se što ranije u životnom ciklusu ulaže u ljude kako bi se smanjila nejednakost i potaklo socijalno uključivanje u ranoj dobi; stoga poziva da se svoj djeci u svim državama članicama omogući pristup kvalitetnim, uključivim i cjenovno pristupačnim uslugama odgoja i obrazovanja u ranom djetinjstvu; također ističe da se od najranije dobi u školama treba boriti protiv stereotipa promicanjem ravnopravnosti spolova na svim razinama obrazovanja; poziva Komisiju i države članice da u cijelosti provedu preporuku o ulaganju u djecu i da pozorno prate napredak u toj provedbi; poziva Komisiju i države članice da osmisle i uvedu inicijative poput Garancije za djecu, čime će se djeci dati središnje mjesto u postojećim politikama za borbu protiv siromaštva;
27. skreće pozornost na korjenite promjene koje će u budućnosti utjecati na tržište rada kao

posljedica razvoja umjetne inteligencije; poziva države članice i Komisiju da osmisle instrumente i inicijative za suradnju, koji će uključivati socijalne partnere, kako bi se preliminarnim, početnim i trajnim osposobljavanjem poboljšale vještine u tom sektoru;

28. u tom kontekstu i u cilju ostvarenja ravnoteže između poslovnog i privatnog života traži da se u suradnji sa socijalnim partnerima pozornost posveti fleksigurnosti, koja obuhvaća i rad na daljinu te fleksibilno radno vrijeme;
29. ističe važnost ulaganja u ljudski kapital, koji je pokretačka snaga razvoja, konkurentnosti i rasta;
30. ističe da su bolja usklađenost poslovnog i privatnog života i veća jednakost između spolova ključni za pružanje potpore sudjelovanju žena na tržištu rada; ističe da je za ekonomsko osnaživanje žena ključno da se tržište rada i sustav socijalne pomoći izmjene i prilagode kako bi se u obzir uzeli životni ciklusi žene;
31. pozdravlja prijedlog direktive o ravnoteži između poslovnog i privatnog života te ga smatra pozitivnim prvim korakom prema pomirenju poslovnog i privatnog života za muškarce i žene koji skrbe o svojoj djeci i drugim ovisnim osobama te prema većem sudjelovanju žena na tržištu rada; međutim, žali zbog toga što nije ostvaren napredak u pogledu roditelnog dopusta; ustraje u tome da je jamčenje odgovarajuće naknade te snažne socijalne sigurnosti i zaštite ključno za ostvarenje tih ciljeva;
32. poziva Komisiju i države članice da osmisle transformativne politike i ulažu u kampanje za podizanje razine osviještenosti u svrhu prevladavanja rodnih stereotipa i promicanja veće jednakosti u pogledu podjele skrbi i kućanskih poslova te da naglasak stave na to da muškarci imaju pravo i obvezu preuzeti odgovornosti, a da ih se pritom ne stigmatizira ili kažnjava;
33. poziva države članice da uspostave proaktivne politike i primjerena ulaganja koji će biti prilagođeni i osmišljeni kako bi se njima podržalo žene i muškarce koji nakon roditeljskog dopusta i dopusta povezanih sa skrbi ulaze na tržište rada, vraćaju se na njega, ostaju ili napreduju na njemu, i to preko stabilnih i kvalitetnih radnih mesta, u skladu s člankom 27. Europske socijalne povelje; posebno naglašava potrebu da se zajamče: vraćanje na isto, odnosno istovjetno ili slično radno mjesto; zaštita od otkaza i nepovoljnog postupanja zbog trudnoće; pravo na traženje ili uzimanje obiteljskog dopusta i razdoblje zaštite za osobe koje se vraćaju na radno mjesto kako bi se moglo ponovno prilagoditi svojim dužnostima; ističe da bi se nakon povratka na radno mjesto trebale zajamčiti i promjene radnog vremena i/ili radne rutine (kao i to da bi poslodavac trebao obrazložiti odbijanje tog povratka) te razdoblja stručnog usavršavanja;
34. poziva države članice da povećaju zaštitu protiv diskriminacije i nezakonitog otpuštanja povezanog s usklađivanjem poslovnog i privatnog života; u tom smislu poziva Komisiju i države članice da predlože politike za poboljšanje provedbe mjera za borbu protiv diskriminacije na radnom mjestu, uključujući podizanje razine osviještenosti o zakonskim pravima na jednako postupanje putem vođenja informativnih kampanja, prebacivanje tereta dokazivanja i ovlaštenje nacionalnih tijela za jednakost da na vlastitu inicijativu provedu službene istrage o pitanjima jednakosti i pomognu potencijalnim žrtvama diskriminacije;

35. smatra da bi poticanje sudjelovanja žena na tržištu rada povećalo BDP; stoga poziva Komisiju i države članice da ojačaju politike i povećaju ulaganje namijenjeno podržavanju zapošljavanja žena na kvalitetnim radnim mjestima, osobito u sektorima i na položajima na kojima su žene nedovoljno zastupljene, kao što su znanost, tehnologija, inženjerstvo i matematika, sektor zelenog gospodarstva ili visokorukovodeće funkcije u svim sektorima;
36. naglašava da je integracija dugotrajno nezaposlenih osoba uz pomoć individualno prilagođenih mjera ključan čimbenik u borbi protiv siromaštva i socijalne isključenosti te da će napisljetku doprinijeti održivosti nacionalnih sustava socijalnog osiguranja; smatra da je ta integracija nužna uzimajući u obzir društvene okolnosti tih građana i njihove potrebe u pogledu dostatnih prihoda, odgovarajućeg stanovanja, javnog prijevoza, zdravstva i skrbi za djecu; ističe da je potrebno na europskoj razini učinkovitije pratiti politike koje se provode na nacionalnoj razini;
37. ističe da je važno razumjeti nove oblike zapošljavanja i rada te prikupljati usporedive podatke o tom pitanju, kako bi zakonodavstvo u području tržišta rada bilo učinkovitije i kako bi se napisljetku povećali zaposlenost i održivi rast;
38. poziva na ulaganje zajedničkih napora u smanjenje spolne nejednakosti u državama članicama i na pružanje stalne potpore predviđenim planovima prilagođenima lokalnoj razini u cilju smanjenja razlika u zaposlenosti, plaćama i mirovinama između žena i muškaraca putem ekonomskih politika;
39. poziva na donošenje integrirane strategije za borbu siromaštva kako bi se postigao cilj strategije Europa 2020. koji se odnosi na siromaštvo; naglašava ulogu sustava minimalnog dohotka u državama članicama kojima se nastoji smanjiti siromaštvo, posebno kada su popraćeni mjerama za socijalno uključivanje koje obuhvaćaju korisnike; traži da države članice rade na postupnom uvođenju sustava minimalnog dohotka koji neće biti samo primjereni, već će se njima osigurati i dovoljna pokrivenost i iskorištenost; smatra da je odgovarajući minimalni dohodak dohodak koji je nužan za dostojan život i za potpuno sudjelovanje u društvu tijekom cijelog životnog vijeka; ističe da je minimalni dohodak odgovarajući samo ako je iznad granice siromaštva kako bi se zadovoljile osnovne ljudske potrebe, uključujući i nenovčane aspekte, npr. pristup obrazovanju i cjeloživotno učenje, pristojno stanovanje, kvalitetne zdravstvene usluge, društvene aktivnosti i društveni angažman;
40. poziva nacionalne, regionalne i lokalne vlasti na učinkovitije, usmjerene i pažljivije praćenje korištenja europskih strukturnih i investicijskih fondova kako bi se potaknulo ulaganje u kvalitetne socijalne, zdravstvene i obrazovne usluge te usluge zapošljavanja i kako bi se riješio problem energetskog siromaštva, rastućih troškova života, socijalne isključenosti, nedostatka mjesta za stanovanje te nedovoljne kvalitete postojećih stambenih prostora;
41. poziva Komisiju da podupre države članice u uspostavi posebnih programa ulaganja u svoje regije u kojima stope nezaposlenosti, nezaposlenosti mladih i dugotrajne nezaposlenosti premašuju 30 %;
42. žali zbog toga što je Komisija u svojem paketu preporuka zanemarila zahtjev Parlamenta da se ojača primjena članka 349. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, osobito

- usvajanjem posebnih mjera osmišljenih u cilju veće integracije najudaljenijih regija u EU-u; ističe da te regije imaju svoje vlastite značajke i ograničenja te da u njima stopa nezaposlenosti prelazi 30 %; naglašava potrebu za diferenciranim mjerama i programima za smanjenje razlika, a time i za maksimalno povećanje socijalne kohezije u EU-u;
43. poziva Komisiju da predstojeću proljetnu sjednicu Vijeća posveti socijalnom ulaganju u sektore za koje postoje snažni dokazi da promiču socijalnu i gospodarsku dobit (npr. obrazovanje i skrb u ranom djetinjstvu, osnovnoškolsko i srednjoškolsko obrazovanje, osposobljavanje i aktivne politike tržišta rada, pristupačno i socijalno stanovanje te zdravstvena skrb);
44. žali zbog toga što je mala mogućnost da će stajalište Parlamenta, nakon što ga se usvoji na plenarnoj sjednici, utjecati na preporuke po državama članicama o kojima se raspravlja; poziva na donošenje plana u kojemu će se stajalištu Parlamenta dati veća važnost i u kojemu će se ono uzeti u obzir prije donošenja odluke; poziva da se u okviru Europskog semestra ojača uloga Vijeća za zapošljavanje, socijalnu politiku, zdravstvo i pitanja potrošača (EPSCO);
45. poziva na dodatne zajedničke napore za poboljšanje integracije migranata i osoba s migrantskim podrijetlom na tržište rada.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU ČIJE SE MIŠLJENJE TRAŽI

Datum usvajanja	28.9.2017
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Guillaume Balas, Brando Benifei, Martina Dlabajová, Lampros Fountoulis, Elena Gentile, Arne Gericke, Marian Harkin, Czesław Hoc, Danuta Jazłowiecka, Agnes Jongerius, Jan Keller, Ádám Kósa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Kostadinka Kuneva, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Thomas Mann, Dominique Martin, Elisabeth Morin-Chartier, João Pimenta Lopes, Georgi Pirinski, Dennis Radtke, Robert Rochefort, Siôn Simon, Yana Toom, Ulrike Trebesius, Marita Ulvskog, Tatjana Ždanoka, Jana Žitňanská
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Maria Arena, Georges Bach, Elmar Brok, Krzysztof Hetman, Dieter-Lebrecht Koch, Paloma López Bermejo, Evelyn Regner, Sven Schulze, Jasenko Selimovic, Michaela Šojdrová, Helga Stevens
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	Klaus Buchner, Jens Nilsson, Gabriele Preuß, Jozo Radoš

**KONAČNO GLASOVANJE POIMENIČNIM GLASOVANJEM U ODBORU ČIJE SE
MIŠLJENJE TRAŽI**

34	+
ALDE	Martina Dlabajová, Marian Harkin, Jozo Radoš, Robert Rochefort, Jasenko Selimovic, Yana Toom
EPP	Georges Bach, Elmar Brok, Krzysztof Hetman, Danuta Jazłowiecka, Dieter-Lebrecht Koch, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Ádám Kósa, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Dennis Radtke, Sven Schulze, Michaela Šojdrová
S&D	Maria Arena, Guillaume Balas, Brando Benifei, Elena Gentile, Agnes Jongerius, Jan Keller, Jens Nilsson, Georgi Pirinski, Gabriele Preuß, Evelyn Regner, Siôn Simon, Marita Ulvskog
Verts/ALE	Klaus Buchner, Tatjana Ždanoka

10	-
GUE/NGL	Kostadinka Kuneva, Paloma López Bermejo, João Pimenta Lopes
ECR	Arne Gericke, Czesław Hoc, Helga Stevens, Ulrike Trebesius, Jana Žitňanská
ENF	Dominique Martin
NI	Lampros Fountoulis

Korišteni znakovi:

- + : za
- : protiv
- 0 : suzdržani